

KAUSIKONSERTTI

Kohtalonsinfonia

Torstai 11.9.2025 klo 18.30
Madetojan sali

Anu Tali kapellimestari
Lasse Joamets viulu
Emma Tessier huilu
Oulu Sinfonia

OULU
SINFONIA

Käsiohjelma 3 €

Ohjelma

Anu Tali kapellimestari

Lasse Joamets viulu

Emma Tessier huilu

Oulu Sinfonia

Sofia Gubaidulina (1931–2025):

Impromptu huilulle, viululle ja jousiorkesterille (1966)

Alisson Kruusmaa (1992–):

Five Arabesques kamariorkesterille (2021)

Arvo Pärt (1935–):

Fratres jousiorkesterille ja lyömäsoittimille (1977/1991)

Ludwig van Beethoven (1770–1827):

Sinfonia nro 5 c-molli op. 67,

”Kohtalonsinfonia” (1808)

I Allegro con brio

II Andante con moto

III Scherzo

IV Allegro

Kesto noin 1 h 50 min (sis. väliajan)

Varaslähtö Ravintola Preludissa klo 18.00.

Keskustelu illan konsertista.

Säveltäjä **Sofia Gubaidulina** syntyi vuonna 1931 pienessä Tšistopolin kaupungissa Tatarstanin autonomisessa sosialistisessa neuvostotasavallassa, lähellä Uralin vuoria. Isä oli tataari, äiti venäläinen. Kun säveltäjä oli vielä lapsi, perhe muutti Kazaniin, jossa hän opiskeli pianonsoittoa ja sävellystä. Moskovan konservatoriosta hän valmistui vuonna 1961. Toimeentulonsa Gubaidulina sai aluksi lasten musiikin säveltäjänä, ja elokuvamusiikki oli hänen pääasiallisena tulonlähteensä 30 vuotta.

Jo varhaisessa vaiheessa Gubaidulinan teosten nimet ja luonne kuitenkin osoittivat hänen kiinnostuksensa uskontoon, mikä aiheutti hänelle ongelmia Neuvostoliiton viranomaisien kanssa sitä enemmän, mitä enemmän hänen musiikkiaan esitettiin ulkomailla. ”Olen uskonnollinen venäläinen ortodoksi ja ymmärrän ’uskonnon’ sanan kirjaimellisessa merkityksessä ’re-ligio’, eli yhteyksien palauttamisena, elämän ’legaton’ palauttamisena. Musiikille ei ole tätä vakavampaa tehtävää”, Gubaidulina totesi.

Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen vuonna 1992 Sofia Gubaidulina muutti Saksaan, jossa asui kuolemaansa asti. Hänen huomattavan laaja tuotantonsa

sisältää useita suuria orkesteriteoksia, kaksi viulukonserttoa, useita sellokonserttoja ja muita konserttoja. Gubaidulina saavutti länsimaissa suurta arvostusta, mikä näkyi palkintoina, tunnustuksina ja kunnianosoituksina. Suomessakin hän oli usein nähty ja kuultu vieras aina Kuhmon Kamarimusiikkia myöten.

Impromptu huilulle, viululle ja orkesterille on sävelletty huilutaiteilija **Irena Grafenauerille** ja viulutaitelijaa **Gidon Kremerille** Schubert-vuoden 1997 kunniaksi. ”Teoksen muodollinen rakenne on **Franz Schubertin** kuuluisan pianoimpromptun op. 90 nro 4 yksittäisten motiivien määrittämä. Joitakin näistä aiheista, kuten huilun laskevia kolmisointukulkuja, käytetään lähdemateriaalina (tai jopa mottona). Toiset motiivit, kuten impromptun keskiosan kromaattinen aihe, esiintyvät piilossa, kuin saavuttamattomana rajana, jota kohti koko kehityskaari pyrkii. Näiden kahden navan välillä musiikin toiminta tapahtuu”, on säveltäjä kertonut teoksestaan.

Viron kulttuurirahaston musiikkipalkinnon 2021 voittaja **Alisson Kruusmaa** on yksi tämän hetken kiinnostavimmista ja eniten tilauksia saaneista nuorista virolaisista säveltäjistä. Suuren orkesteriteosten ja näyttämö-

Vuonna 2025 Kruusmaa palkittiin kansallisella kulttuuripalkinnolla baletistaan *Light From the End of the World* (2024).

musiikin säveltämiseen keskittyvä Kruusmaa on moninkertainen kilpailuvoittaja. Vuonna 2018 hänen teoksensa *Rain* (2018) mezzosopraanolle ja orkesterille voitti parhaan sävellyksen palkinnon 24. Young Composers -tapahtumassa Hollannissa. Hän on ollut kahdesti (2018 ja 2021) esiteltynä säveltäjänä kamariorkesteri Kaleidoscopen sävellyskilpailussa Los Angelesissa. Vuonna 2025 Kruusmaa palkittiin kansallisella kulttuuripalkinnolla baletistaan *Light From the End of the World* (2024). Hän opiskeli sävellystä Viron musiikki- ja teatteriakatemiassa ja Milanon Giuseppe Verdi -konservatoriossa. Tällä hetkellä hän keskittyy tohtoriopinnoissaan balettimusiikin säveltämiseen.

Five Arabesques (Viisi arabeskia) kamariorkesterille vuodelta 2021 on ihastuttanut kritikit ja yleisön Yhdysvaltoja myöten. ”Liukas ja valoisa *Five Arabesques* siirtyy herkistä, hajoavista pastellisävyistä loistaviin Technicolor-väreihin ja luo hallusinatorisen äänien ja tekstuurien kudelman, joka vetoaa sekä Björkin että Bachin ihailijoihin”, kirjoitti kriitikko **René Spencer Saller** Dallasin sinfoniaorkesterin esityksestä.

Tänä vuonna 90-vuotisjuhliaan viettävä **Arvo Pärt** syntyi historiallisessa Paiden kaupungissa Keski-Virossa. Hän opiskeli Tallinnan valtionkonservatoriossa ja työskenteli sen jälkeen Eesti Raadion musiikkiosaston ääniteknikkona vuosina 1958–1967, kunnes ryhtyi päätoimiseksi säveltäjäksi.

Pärtin vuonna 1976 kehittämä oma musiikillinen tyyli tintinnabuli (kelloinhelke) avasi uusia näkymiä nykymusiikkiin. Se syntyi Pärtin ahdistuksesta musiikin monimutkaistumiseen. Hän löysi ratkaisun varhaisesta kirkkolaulusta, jota tutki intensiivisesti. Kolmisointu on riittävä lähtökohta musiikille, ja sen sävelten minimalistinen toisto on tintinnabulin perusta. Melodia kietoutuu osaksi säestystä, ja musiikki on usein hidasta ja meditatiivista.

Ensimmäiset tintinnabuli-teokset saivat kantaesityksensä silloin vielä Neuvostoliittoon kuuluneessa Tallinnassa. Teosten selvä uskonnollinen ulottuvuus johti yhä kiistanalaisempiin arvosteluihin ja yhteenottoihin Neuvostoliiton viranomaisten kanssa. Tammikuussa 1980 Pärt joutui tekemään päätöksen kotimaansa jättämi-

sestä ja muutti perheineen Wieniin ja sieltä edelleen Berliiniin vuotta myöhemmin. Takaisin Viroon Pärt palasi vuonna 2010.

Pärtin tunnetuimpiin teoksiin lukeutuva *Fratres* on alun perin sävelletty kolmiääniseksi teokseksi, joka voidaan esittää useilla eri instrumenteilla. Latinankielinen nimi *Fratres* tarkoittaa veljiä. Rakenteellisesti *Fratres* koostuu toistuvista, lyömäsoitinaiheilla eroteuista muunnelmista. Pärtille tyyppillisesti sävellyksen näennäinen yksinkertaisuus perustuu tiukkoihin matemaattisiin sääntöihin, jotka määrittävät äänten liikkeen, melodian ja fraasien pituuden, tahtilajin vaihtelut ja paljon muuta. *Fratresista* on useita erilaisia versioita, joista jousiorkesterille ja lyömäsoittimille kirjoitettu on vuodelta 1991.

Joseph Haydn sävelsi 104 sinfoniaa, joista viimeisen vuonna 1795. Usein sanotaan, että Haydn loi tai keksi sinfonian, ja 1700-luvun lopulla vakiintuikin neliosaisen yhtenäisen orkesteriteoksen malli sellaiseksi, jota kaikki myöhemmät säveltäjät ovat tavalla tai toisella soveltaneet. Haydnin jälkeen seuraava keskeinen sinfonioiden säveltäjä oli kiistatta **Ludwig van Beethoven**, joka sävelsi pitkän uransa aikana yhdeksän sinfoniaa. Jo tämä määrällinen ero Haydnin ja Beethovenin sinfonioiden välillä kertoo oleellisen muutoksen lyhyessä ajassa. Beethoven oli ensimmäinen länsimainen taidemusiikin säveltäjä, joka edel-

lytti sävellyksiltään ainutlaatuisuutta. Jokaisen sinfonian oli oltava erilainen, uniikki, ja sama vaatimus koski säveltäjän muitakin teoksia. Ei olekaan hullumpi väite, että Beethoven on historian ensimmäinen moderni säveltäjä.

Sinfonioista viides on tunnetuin, ja sen alkutahdit niin monessa yhteydessä käytetyt, että niiden alkupeäinen merkittävyys on huuhtoutunut olemattomiin. Vallankumouksellista vuonna 1808 oli nimittäin se, että yksinkertaisesta rytmistä ja neljästä sävelestä, joista kolme toistaa itseään, on mahdollista rakentaa puolituntinen teos. Alun aihe, myös kohtalon koputuksena tai Morse-aakosissa V-kirjaimena tunnettu, ei ole teema eli itsenäiseksi kokonaisuudeksi hahmottuva melodia. Ja kuitenkin sinfonian perimmäinen ajatus on esitellä pääteema, sille vastakainen sivuteema ja rakentaa näiden muuntelusta kokonaisuus. Kuinka on siis mahdollista, että tauko, pieni terssi, yksinkertainen rytmi ja neljä säveltä ovat lähtökohta sinfonialle? Sitä on turha selittää, sen ymmärtää jokainen, joka jaksaa kuunnella Beethovenin viidennen sinfonian alusta loppuun. ♡

Lasse Joamets ja Emma Tessier © Veera Uutinen

Lasse Joamets viulu

Oulu Sinfonian konserttimestarina vuodesta 2011 toiminut **Lasse Joamets** aloitti viuluopintonsa kuusivuotiaana ja valmistui Viron musiikkiakatemiasta vuonna 1996. Ammattuuransa hän aloitti 20-vuotiaana Tallinnan Kamariorkesterissa, jossa hän eteni nopeasti äänenjohtajan tehtävään. Samoihin aikoihin hänestä tuli myös Viron kansallisen sinfoniaorkesterin jäsen. Ennen siirtymistään Ouluun Joamets toimi vuodesta 1997 alkaen konserttimestarina Lapin Kamariorkesterissa. Joamets on toiminut vierailevana konserttimestarina ja solistina Viron kansallisorkesterissa muun muassa **Neeme Järvin, Olari Eltsin** ja **Gennadi Rozhdestvenskyn** johtamissa konserteissa. Hän on vieraillut solistina myös Oulu Sinfoniassa, Tallinnan Kamariorkesterissa, Vanemuine-sinfoniaorkesterissa ja Lapin Kamariorkesterissa. Klassisen musiikin lisäksi Joamets viihtyy myös kantri- ja jazz-musiikin parissa. ♥

Emma Tessier huilu

Etelä-Ranskasta kotoisin oleva huilisti **Emma Tessier** opiskeli Pariisin konservatorioissa ja valmistui musiikin maisteriksi **Patrick Gallois'n** ohjauksessa Toronton Yliopistosta vuonna 2004. Hän on Italiassa järjestetyn AudiMozart-kilpailun vuoden 2002 voittaja. Emma Tessier on vieraillut useiden orkestereiden solistina ympäri maailman, ja hänen ohjelmistonsa on poikkeuksellisen laaja aina barokista nykymusiikkiin. Muutettuaan Suomeen vuonna 2004 hän toimi aluksi Jyväskylän Sinfonian huilun varaaänenjohtajana ja jatkoi sen jälkeen samassa tehtävässä Lapin Kamariorkesterissa. Oulu Sinfonian huilun varaaänenjohtajana hän on toiminut vuodesta 2011. Emma Tessier on myös aktiivinen kamarimuusikko ja pidetty opettaja. Hän kertoo inspiroituvansa innostuneista kanssamuusikoista kamarikonserteissa sekä kaikenlaisen musiikin kuuntelusta. ♥

Anu Tali © Kaupo Kikkas

Anu Tali kapellimestari

Pianistina muusikon uransa aloittanut **Anu Tali** valmistui Tallinnan konservatoriosta ennen kapellimestariopintojaan Viron musiikkiakatemiassa. Hän jatkoi opintojaan Pietarin valtion konservatoriossa Ilja Musinin ja sittemmin **Jorma Panulan** oppilaana.

Anu Tali perusti yhdessä kaksoissisarensa **Kadrin** kanssa vuonna 1997 Nordic Symphony Orchestran, jonka tavoitteena on käyttää musiikkia välineenä kulttuuristen yhteyksien kehittämiseen Viron ja Suomen välillä sekä yhdistää muusikoita ympäri maailmaa. Anu Talin johtama Nordic Symphony Orchestra kokoaa nykyisin yhteen maailman johtavien orkestereiden muusikoita viidestätoista maasta. Tali on säännöllisesti nähty kapellimestarivieras arvostetuissa orkestereissa Tokiosta Houstoniin ja Salzburgista Tukholmaan. Vuosina 2013–2018 Tali toimi Floridassa Sarasota Orchestran ylikapellimestarina. Hän on saanut laajasti kiitosta myös oopperakapellimestarina. Vuonna 2021 Anu Tali oli ensimmäinen oopperaa johtanut naiskapellimestari Sevillan Teatro de la Maestranzassa, ohjelmassa oli tuolloin **Calixto Bieton** ohjaama *Carmen*, joka tapahtuu Sevillassa. *Carmenin* Tali johti myös Savonlinnan oopperajuhlilla 2006 ja 2007. ♡

Oulu Sinfonia on maamme pohjoisin sinfoniaorkesteri. Konsertoimme viikoittain Oulun Musiikkikeskuksen Madetojan salissa. Orkesteri aloitti toimintansa vuonna 1937, sai oikeuden käyttää kaupunginorkesterin nimeä vuonna 1954 ja kunnallistettiin vuonna 1961. Nykyinen nimi otettiin käyttöön vuonna 2005.

Kausikonsertit ovat orkesterin vahva perusta. Ohjelmiston täydentävät erilaiset konserttisarjat kuten operat ja näyttämöproduktiot, elokuvakonsertit, etno- ja jazzmusiikki ja muut rytmimusiikin konsertit. Lapsille ja nuorille on säännöllistä tarjontaa. Viime vuosina syyskausi on alkanut jalkautumiskonserteilla palvelutaloihin ja kouluihin koko Oulun alueella.

Orkesterin levytyksiin lukeutuvat mm. **Leevi Madetojan** koko orkesterituotanto ja *Okon Fuoko* -balettiantomiimin levytys **Arvo Volmerin** johtamana. Nimikko-säveltäjänä vuosina 1997–2009 olleen **Olli Kortekankaan** ooppera *Messenius ja Lucia* sai ensi-iltansa syksyllä 2005, ja samalla ooppera levytettiin Volmerin johdolla. Vuonna 2009 ilmestyi **Mozartin** aarioita ja alkusoittoja sisältävä levy, jonka kapellimestarina on **Dmitri Slobodeniouk** ja solistina **Helena Juntunen**. Keväällä 2013 ilmestyi **Kimmo Hakolan** ja **Toshio Hosokawan** kitarakonsertot sisältävä levy, solistina **Timo Korhonen** ja kapellimestarina **Santtu-Matias Rouvali**. Lokakuussa 2016 Ondine julkaisi **Klamin**

ja **Englundin** viulukonserttojen levytyksen, jonka Oulu Sinfonia teki viulutaiteilija **Benjamin Schmidin** kanssa **Johannes Gustavssonin** johdolla. Syyskuussa 2021 ilmestyi *Kaiken maailman kehtolauluja* -levy, joka sisältää **Ismo Alangon** tuotantoa, levytyksen johti **Jaakko Kuusisto**. Marraskuussa 2021 ilmestyi *Sininen Pallo* -lastenlevy, jossa mukana ovat **Tuomo Rannankari** sekä Teuvo Pakkalan musiikki-luokat ja kapellimestarina **Jaakko Jauhainen**. Vuonna 2022 ilmestyi ruotsalaisen sinfonikon **Ludvig Normanin** musiikkia sisältävä levy, jolla kapellimestarina toimi Johannes Gustavsson. Ylikapellimestari **Rumon Gamban** johdolla ovat ilmestyneet suomalaisia alkusoittoja sisältävä *Overtures from Finland* (elokuu 2023), **Aili Ikosen** teoksia sisältävä *Aili Ikonen & Oulu Sinfonia: Valo* (elokuu 2024) sekä suomalaisesta luonnosta inspiraationsa ammentavia teoksia sisältävä *Pictures from Finland* (elokuu 2025).

Orkesterin kapellimestareita ja kehittäjiä ovat viime vuosikymmeninä olleet **Urpo Pesonen, Paavo Rautio, Onni Kelo, Rauno Rännäli, Ari Angervo, Peeter Lilje, Arvo Volmer, Dmitri Slobodeniouk** ja **Anna-Maria Helsing**. Päävierailijoina ovat toimineet **John Storgårds, Susanna Mälkki** ja **Jaakko Kuusisto**. Syksyllä 2013 ylikapellimestarikautensa aloittaneen Johannes Gustavssonin kausi päättyi kevääseen 2021. Tammikuussa 2022 orkesterin ylikapellimestarina aloitti Rumon Gamba. ♡

Pro Oulu Sinfonia

Pro Oulu Sinfonia tarjoaa jäsenilleen kulttuurin ystävien yhteisön ja syventävän yhteyden orkesteriin.

Jäseniltojen pitkät taiteilijahaastattelut jatkavat siitä, mihin Varaslähtöjen lyhyet päättyvät. Virtuosi Ultimi -stipendigaala on Oulun kevätkauden huippuhetki.

Laadukkaat kulttuurimatkamme johtavat kävijänsä mukavassa seurassa uusille musiikin seuduille.

Toiminnoillaan Pro Oulu Sinfonia rahoittaa Oulu Sinfonian muusikkojen Virtuosi Ultimi -stipendejä ja muuta tukeaan Oulu Sinfoniale.

prooulusinfonia.fi

OU LU SINFONIAN MUUSIKOT

I VIULU

Lasse Joamets,
I konserttimestari
Mikko Sorri,
I konserttimestari
Heidi Ilmolahti, äj
Mia Ohenoja, väj
Zoe Hodi
Johanna Korhonen
Tiina Kortelainen
Oksana Kumpulainen
Aino Liikanen
Nadya Pugacheva
Ismo Sirén

II VIULU

Miia-Katoriina
Vettenranta, äj *
Johannes Hakulinen, väj *
Tatu Järvilehto *
Anna-Briitta Karjalainen *
Evgenia Karpova *
Marjukka Lahes
Anne Somero
Sari Suihkonen
Iida Zelenski

ALTTOVIULU

Johanna Tuikka, äj
Susanna Raudasoja, väj
Anniina Matinlassi
Helinä Nissi
Anna-Maija Rousselle
Emiliano Travasino

SELLO

Oliver Erlich, soolosellisti
Greta Ernesaks, äj
Bruno Lima, väj *
Janne Järvilehto *
Janne Varis
Harri Österman

KONTRABASSO

Antoine Greuzard, äj
Anne Seppänen, väj
Miranda Erlich *
Fanni Hoppari

HUILU

Albert Stupak, äj
Emma Tessier, väj
Carlotta Petri

OBOE

Matti Kettunen, äj
Paula Nurila, väj
Antti Turtiainen

KLARINETTI

Michał Konopiński, äj
Kenneth Sjöwall

FAGOTTI

Ann-Louise Wägar, äj *
Lorenzo Leone, väj *
Ananta Diaz *

KÄYRÄTORVI

Lauri Vasala, äj
Matias Nässi, väj
Pasi Salminen
Jukka Yletyinen

TRUMPETTI

Thomas Petit, äj
Fabio Barros Aguiar, väj *
Pasqual Llopis *

PASUUNA

Jukka Myllys, äj *
Mait Petersen *
Tuomo Rahko *

TUUBA

Jack Archibald, äj *

PATARUMMUT

Petri Hänninen, äj

LYÖMÄSOITTIMET

I-Han Fu, äj

äj = äänenjohtaja väj = varaäänenjohtaja * = tilapäinen kiinnitys

Oulu Sinfonia on mukana Seniorimessuilla 13.-14.9.2025

Löydät meidät Ouluhallin osastolta **301**
Tervetuloa tutustumaan konsertteihin

Luvassa
messu-
yllätyksiä!

Seniöri
MESSUT

[oulusinfonia.fi](https://www.oulusinfonia.fi)

Oulun Musiikkikeskus
Leevi Madetojan katu 3,
PL 4, 90015 OULUN KAUPUNKI

oulusinfonia.fi

Lippujen myynti:

MADETOJAN SALIN LIPPUKAUPPA

Oulun Musiikkikeskus
Leevi Madetojan katu 3, Oulu
Puh. 050 594 9704
Avoinna Oulu Sinfonian konserttipäivisin
klo 11–18.30 sekä väliajalla.

TICKETMASTER

Puhelinpalvelu: 0600 10 800
(2,00 €/min. + pvm), avoinna
ma–pe klo 8–21, la 8–21 ja su 10–18.
Verkkokauppa: www.ticketmaster.fi
*Ticketmasterilla on ympäri Suomen
yli 80 lippukauppaa, joista voit ostaa
lippuja sekä noutaa varauksesi.*